

О. І. Пархоменко-Куцевіл

доктор наук з державного управління,
завідувач кафедри публічного адміністрування
Міжрегіональної Академії управління персоналом

ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ АНТИКОРУПЦІЙНИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ В США: МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ

Статтю присвячено досвіду формування антикорупційних інституцій в США. Визначені основні антикорупційні інституції, розглянуті засади формування антикорупційної політики в США. Обґрунтовано, що значну роль в організації боротьби з організованою злочинністю і корупцією відіграє Міністерство фінансів США, зокрема такі його структурні підрозділи як таємна служба, служба внутрішніх доходів, бюро з алкоголю, тютюну та вогнепальної зброї. До центральних відомств США, які здійснюють боротьбу з організованою злочинністю, також належать: митна служба; поштова служба; міністерство праці США; комісія з цінних паперів та біржах; Держдепартамент США, який здійснює діяльність по виявленню дипломатичного та економічного тиску на уряд країн-виробників наркотиків; Національна система перехоплення наркотиків на кордоні. Запропоновано удосконалення сучасних українських антикорупційних інституцій.

Ключові слова: корупція, антикорупційна політика, органи державної влади, антикорупційні інституції, конфлікт інтересів.

Постановка проблеми. Українське суспільство стрімко розвивається, постійно удосконалює систему управління, що викликає розв'язання багатьох проблем пов'язаних з формуванням інформаційного середовища, глобалізаційними та інтеграційними процесами, а також корупція. На жаль, корупція гальмує не лише прогресивний розвиток сучасного українського суспільства, а інновації та реформи, які потрібні для розвитку держави. Корупція існує з часу розвитку сучасних суспільств та постійно уряди різних країн намагаються подолати це явище.

Проблеми запобігання та протидії корупції, формування бази даних про осіб, які вчинили корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення, визначення пріоритетів розвитку антикорупційної політики активно розглядають та обговорюються фахівцями з політології, соціології, правознавства, державного управління та ін.

Відповідно до Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» [8] першочерговою реформою є антикорупційні реформа, основною метою якої є суттєве зменшення корупції в Україні, зменшення втрат державного бюджету та бізнесу через корупційну діяльність, а також підвищення позицій України у міжнародних рейтингах, що оцінюють рівень корупції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблема запобігання та подолання корупції, а також діяльність антикорупційних органів державної влади аналізують вчені в різних галузях науки, у тому числі правознавці, політологи, соціологи, психологи, державні управлінці та ін. Зокрема, формування та розвиток антикорупційних інституцій в Україні та світі, аналізують: С. Александров, В. Андріанов, Л. Багрій-Шахматов, О. Банчук, І. Бачинський, В. Бєлік, В. Берзнер, Т. Іленок, О. Кальман, М. Камлик, І. Козьяков, О. Костенко, В. Кузьменко, О. Куриленко, В. Литвиненко, О. Лук'янов, О. Маркєва, М. Мельник, О. Михайльченко, А. Мовчан, О. Мусієнко, Є. Невмержицький, А. Новак, В. Пелішенко, С. Петрашко, С. Сєрьогін, О. Сінчук, Л. Ситник, Є. Скулиш, М. Фоміна, М. Хавронюк, Н. Ченшова, М. Ярошенко, І. Яцків та інші.

Водночас, на сьогодні відсутній системний аналіз формування антикорупційних інституцій в Україні та США.

Мета статті – проведення компаративного аналізу формування антикорупційних інституцій в Україні та США.

Виклад основного матеріалу дослідження. Певний досвід боротьби з корупцією накопичено у США. Організована злочинність

тут вперше стала предметом обговорення на «високому рівні» ще у 1929 р., коли її вивченням займалась так звана Комісія Цікершема. З того часу ця проблема знаходиться в центрі уваги комісій, комітетів та підкомітетів Конгресу США чи президента, які в результаті довгого та ретельного вивчення різних аспектів боротьби з організованою злочинністю розробляли рекомендації, які були покладені в основу федеральних законів.

Важливим організаційним заходом, здійсненим урядом США, було створення в червні 1970 р. «Національної ради по боротьбі з організованою злочинністю», головним завданням якої стала розробка загальнонаціональної програми дій. Керівну роль у діяльності по боротьбі з організованою злочинністю відіграє Міністерство юстиції США, яке розробляє національну стратегію боротьби зі злочинністю у країні та здійснює методичне керівництво цією роботою. Головним підрозділом Міністерства юстиції, на яке безпосередньо покладена боротьба з організованою злочинністю, є Федеральне бюро розслідувань (далі – ФБР).

До складу міністерства юстиції США входять ще три служби, які мають безпосереднє відношення до організації боротьби з організованою злочинністю:

1) Служба міграції та натуралізації, яка здійснює заходи щодо запобігання незаконному ввезенню в країну наркотиків та наркотичних засобів;

2) Служба судових виконавців США, або Служба Маршалів, що здійснює захист свідків та членів їх сімей під час розслідування справ, пов'язаних з організованою злочинністю;

3) Служба юридичної допомоги, досліджень та статистики, що координує роботу Національного інституту юстиції, який є головною організацією міністерства юстиції у галузі фундаментальних та прикладних досліджень проблем злочинності, причин криміногенної поведінки особистості та розробки заходів запобігання злочинності [11].

Значну роль в організації боротьби з організованою злочинністю і корупцією відіграє Міністерство фінансів США, зокрема такі його структурні підрозділи як таємна служба, служба внутрішніх доходів, бюро з алкоголю, тютюну та вогнепальної зброї. До центральних відомств США, які здійснюють боротьбу з організованою злочинністю, також належать: митна служба; поштова служба; міністерство

праці США; комісія з цінних паперів та біржах; Держдепартамент США, який здійснює діяльність по виявленню дипломатичного та економічного тиску на уряд країн-виробників наркотиків; Національна система перехоплення наркотиків на кордоні.

Крім того, згідно з Програмою боротьби з організованою злочинністю федеральним урядом створено об'єднання – «Ударні сили», які діють під загальним керівництвом Міністерства юстиції США та у тісному контакті з правоохоронними органами штатів. Головне їх завдання полягає у виявленні фактів корупції та груп організованої злочинності, а також пошук доказів злочинної діяльності учасників незаконного підприємництва. Правовий режим діяльності «Ударних сил» визначається кримінально-процесуальним законодавством та спеціальними інструкціями Міністерства юстиції США.

У боротьбі з корупцією існує чіткий розподіл компетенції між законодавчою, виконавчою і судовою владою. Конгрес розробляє та приймає відповідні закони та здійснює нагляд за їх виконанням. Обидві його палати мають потужними важелями впливу на діяльність виконавчої влади шляхом виділення або обмеження бюджетних коштів на державні витрати, включаючи боротьбу з корупцією.

Контроль за правопорушеннями в системі державної служби здійснюється конгресом через постійні та спеціальні комітети його палат. Проблемами корупції займається Спеціальний сенатський комітет з етики та Комітет зі стандартів службової поведінки посадових осіб палати представників. Правопорушення, пов'язані з корупцією, заслуховуються також в комітетах з урядових операцій, справах поштового відомства цивільної служби, науці, космосу, техніці, витрат і доходам [6, с. 25].

Комітети підтримують контакти з федеральними міністерствами та відомствами, проводять слухання та розслідування діяльності урядових органів.

Іноді слухання у справах про корупцію проводяться на об'єднаних комітетах обох палат з оподаткування та економічних питань. Конгрес має право запрошувати та заслуховувати на засіданнях комітетів керівників міністерств. Попри чільну роль парламентського контролю за виконавчою судовою владою у сфері протидії корупції, в США існують засоби контролю та над діяльністю законодавчих органів. Так, з 1946 р. діє Закон про федеральне регу-

лювання лобістської діяльності, відповідно до якого будь-яка організація, що надає вплив на конгрес, зобов'язана реєструвати своїх лобістів і повідомляти про свої інтереси в законодавчій сфері. Кожен лобіст зобов'язаний щоквартально публікувати звіт про свою діяльність в «Відомостях конгресу». Важливість дії даного закону пояснюється тим, що не врегульований лобізм в будь-якому розвиненому суспільстві неминуче веде до прийняття законодавчих рішень, вигідних для обмеженого кола осіб або політичних груп, і, як наслідок, до корупції в апараті законодавчих органів [2].

У 1990 р. Президентом США був підписаний Наказ № 12731, який модернізував загальні принципи етичної поведінки чиновників виконавчої влади США. По суті ці принципи є досить конкретні юридичні та морально-етичні вимоги. Вони пред'являються як до чиновників вищого рангу, так і до рядових держслужбовцям. Крім того, зазначений нормативно-правовий документ зарегламентував, що кожен орган влади, що входить в систему органів виконавчої влади, повинен мати спеціально призначеного працівника. В його обов'язки входить координувати та контролювати дотримання посадовими особами норм етики всередині відомства та здійснювати діловий зв'язок цього відомства з Головним контрольно-фінансове управління США і з Управлінням з етики в Уряді [12].

Завданнями цих відомств є:

- координація дій своїх представників у відомствах;
- розв'язання питань, що виникають у зв'язку з кваліфікацією порушень стандартів поведінки, що допускаються посадовими особами;
- розгляд найбільш «делікатних» ситуацій та прийняття рішення про застосування в певних випадках кримінальної відповідальності [9, с. 68].

Порядок подання фінансових декларацій американськими чиновниками регламентує, крім наведеного вище правового положення, і Акт про етику поведінки державних службовців США 1978 р. Згідно з цим актом всім службовцям Білого дому та інших виконавчих відомств потрібно надавати керівникам своїх відомств за пропонуваною формою наступну інформацію:

1) перелік найменувань всіх корпорацій, компаній, фірм та інших форм організації бізнесу, організацій, які не мають цілей одержання прибутку, а також загальноосвітніх та інших

інститутів, з якими службовець безпосередньо або через дружину, неповнолітніх дітей або інших членів його сім'ї в даний момент має справа. Під справою в даному випадку розуміється «будь-який зберігається фінансовий інтерес або зв'язку чиновника з цими організаціями, незалежно від того, в якій якості він виступає»;

2) відповідно до форми, що додається від чиновника вимагається надання списку всіх його особистих кредиторів, його дружини, дітей та інших проживають разом з ним членів сім'ї;

3) інформація про наявність всіх вищевказаних осіб нерухомої власності;

4) інформація про своїх «тривають» комерційних, фінансових та інших інтересах [9, с. 69].

Перевіркою фінансово-майнового стану державних (публічних) службовців займаються спеціально призначені в будь-якому управлінні чи департаменті особи або групи осіб, комісії, які за потреби можуть запитувати додаткову інформацію, викликати на бесіду самих чиновників, проводити розслідування тощо. До особи, щодо якої є підозри в причетності до корупційних правопорушень, може застосовуватися один із таких заходів впливу: часткова чи повна дискваліфікація, переміщення на нижчий ранг, чин, пропозиція припинити «конфліктні» фінансові зв'язки. У разі серйозних порушень можливе притягнення до кримінальної відповідальності [1].

Окремо слід розглянути попередження корупції серед поліції в США. Так, у США створено систему протидії та контролю корупції серед поліцейських. Її суть полягає в тому, що поліцейські відомства з особливою увагою ставляться до питання свого кадрового забезпечення. Для кандидатів на службу, а також для співробітників поліції всіх рівнів встановлено високі моральні стандарти та досить жорсткі правила поведінки та дисципліни. Запроваджено суворий добір кандидатів на службу, який передбачає перевірку на детекторі брехні. У Федеральному бюро розслідувань, одним із головних завдань якого є боротьба з корупцією, практикується постійне переміщення співробітників з однієї ділянки на іншу, щоб зменшити можливість зрощування з місцевими органами та організованою злочинністю. До того ж у Головному управлінні ФБР існує спеціальний відділ внутрішніх розслідувань, який займається перевіркою інформації про зловживання своїх співробітників [7, с. 186]. Слід звернути увагу на ще один антикорупційний захід, запроваджений у поліції США, а саме

випуск спеціального журналу «Національний бюлетень негідної поведінки», у якому поряд із прикладами жорстокості, невжиття необхідних законних заходів, спрямованих на припинення правопорушення, публікується інформація про корупційні діяння в поліції [3, с. 115–121].

Прогресивним у боротьбі з корупцією в США є також те, що розслідувати факти корупційних правопорушень і залучати до суду осіб найвищого рангу, у тому числі пов'язаних з організованою злочинністю, допомагають прийняті в США заходи щодо захисту свідків, які закріплено у двох нормативних документах: Федеральній програмі захисту свідків (Федеральній програмі безпеки свідків) та Програмі допомоги свідкам у разі крайньої потреби (екстреної допомоги свідкам). Згідно з цими програмами свідок та його родину можуть бути переміщені за рахунок коштів федерального бюджету безпечно місце. Свідкові видається допомога для облаштування на новому місці, надається допомога у пошуку роботи. Йому може бути забезпечено охорону на певний строк. У крайньому разі свідкові можуть видати документи, що змінюють дані про його особу (прізвище, ім'я, по батькові, місце народження). Рішення про використання заходів, передбачених програмами захисту свідків, приймає управління з примусових дій (Управління операцій із примусу) Відділу кримінальних злочинів Департаменту юстиції США. Реалізацією заходів із захисту свідків займається Служба Маршала (судового виконавця) [1; 2].

Низький рівень корупції в США є результатом також того, що кожне відомство, яке входить до системи органів виконавчої влади, має спеціально призначеного працівника, якому належить координувати й контролювати дотримання посадовими особами норм етики всередині відомства та здійснювати діловий зв'язок його відомства з Головним контрольно-фінансовим управлінням США та з Управлінням з етики в уряді. Саме ж Управління з етики в уряді керує своїми представниками у відомствах, розв'язує проблеми, що виникають у зв'язку з порушенням стандартів поведінки, що допускаються посадовими особами, розглядає найбільш «делікатні» ситуації та розв'язує питання про притягнення в певних випадках до кримінальної відповідальності. Законодавча база, що передбачає «конфлікт інтересів», допомагає розрізнати належну та неналежну поведінку посадової особи. Підхід полягає у визначенні конфліктності інтересів через правила й положення, які допомага-

ють уникнути неналежної поведінки посадової особи. Так, посадовим особам забороняється реалізувати свої фінансові інтереси, беручи участь у справах, на успіх яких можуть вплинути рішення, що приймаються такими посадовими особами в ході виконання ними своїх службових обов'язків. Законодавством США також передбачено ситуації, коли конфлікт інтересів може виникнути як в ході виконання посадовою особою своїх службових обов'язків, так і в результаті дій особи, яка вже припинила свою службу в органах державної влади [5].

Антикорупційним законодавством США також врегульовано питання сумісництва посад посадовими особами органів державної влади. Так, заробіток за сумісництвом не повинен перевищувати 15 % посадового окладу службової особи за основним місцем роботи. Це обмеження поширюється на посадових осіб усіх трьох гілок влади, за винятком членів Сенату США. Федеральне законодавство також передбачає обмеження ділової діяльності колишніх державних службовців після виходу їх на пенсію. Так, якщо державний службовець, перебуваючи на службі, «особисто й істотно» брав участь як посадова особа у розв'язанні конкретних проблем, він не має права після виходу у відставку представляти чиїсь інтереси у відносинах з органами виконавчої влади для вирішення таких же питань. Ця заборона є постійною та поширює свою дію на будь-яке відомство, орган або суд. Якщо колишній державний службовець «особисто й істотно» не займався певним колом обов'язків, проте такі обов'язки фактично належали до його компетенції в останній рік проходження служби, він втрачає право займатися зазначеною практикою на період у 2 роки після звільнення [4, с. 104].

Досить суворими є положення антикорупційного законодавства США щодо можливості й розмірів отримання подарунків особами органів державної влади. Так, федеральне законодавство встановлює єдині для всіх органів державної влади правила, що обмежують отримання посадовою особою подарунків від приватних осіб і від організацій. Законодавство про етику регламентує отримання подарунків певним чином. Так, сенатор США, а також співробітники його апарату не повинні приймати подарунки від приватних фізичних і юридичних осіб, які можуть виявитися зацікавленими в схваленні певного рішення.

Вартість подарунків, отриманих сенатором з інших джерел (у тому числі від родичів) протя-

гом календарного року, не повинна перевищувати в сукупності 300 дол. Подарунки, загальна вартість яких становить менш як 75 дол., не декларуються. Закон про етику накладає обмеження на оплату приватним особам подарунків у формі турів або поїздок. Член палати представників Конгресу США має право отримувати подарунки протягом календарного року загальною вартістю 250 дол. з одного джерела. Кожні три роки цей ліміт переглядається. Таке обмеження поширюється також на співробітників його апарату. При цьому кожен подарунок, у тому числі подарунок подружжю посадових осіб, «справедлива ринкова ціна» якого перевищує 100 дол., повинен декларуватися. Подарунки, ціна яких у сукупності становить 100 дол., або менше, у декларацію не включаються. Ці обмеження поширюються на всі джерела отримання подарунків, за винятком подарунків, отриманих від родичів. У виняткових випадках обмеження можуть бути зняті комітетом з етики [10, с. 250].

Таким чином, державний службовець, а також його дружина (чоловік) можуть протягом календарного року прийняти подарунок, ціна яких у сукупності не перевищує 300 дол. Отримавши подарунок вище допустимої вартості, державний службовець зобов'язаний протягом 60 днів здати його до відповідного органу свого відомства. Законодавством передбачено, що внаслідок інфляційних процесів вартість таких подарунків повинна переглядатися кожні 3 роки [4, с. 105].

Україна з урахуванням прогресивного світового досвіду подолання та боротьби з корупцією сформуvala інноваційні антикорупційні інституції, зокрема, Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК), Національне антикорупційне бюро України (НАБУ), Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру (САП), Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА), Державне бюро розслідувань (ДБР), Вищий Антикорупційний суд (ВАС).

Якщо НАЗК виконує функцію попередження корупції, то НАБУ, САП та АРМА виконують роль боротьби з корупцією. Однак, зазначені функції переплетені між собою, так перевірка декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, здійснює НАЗК, зазначені перевірки та відповідні матеріали можуть бути враховані під час прове-

дення певних слідчих дій іншими антикорупційними органами. Теж саме стосується матеріалів НАБУ та АРМА, які потрібні під час перевірки електронних декларацій або незаконного збагачення, перевірки на конфлікт інтересів тощо. Однак, на даний час відсутні дієві комунікаційні зв'язки між новоствореними антикорупційними інституціями та часто інформація отримується невчасно або взагалі не отримується. Все це перешкоджає реальній боротьбі з корупцією, не дає можливості за короткі терміни здійснити певні важливі перевірки.

Це пов'язано, по-перше, з відсутністю політичної підтримки реальної боротьби з корупцією. По-друге, відсутністю незалежності антикорупційних органів, адже призначення керівників цих органів здійснюється політичними діячами, що в собі несе вже певний конфлікт інтересів. По-третє, процедура призначення керівників антикорупційних органів різна: в НАЗК голову обирають члени НАЗК серед себе, директора НАБУ призначає на посаду Президент України, голову АРМА призначає на посаду Кабінет Міністрів України. Тобто кожний з керівників антикорупційних органів має свої амбіційні плани та стратегічного партнера, водночас не спрямований на плідну співпрацю один з одним.

На нашу думку, назріла реально потреба у переосмисленні ролі цих антикорупційних органів та їх раціоналізації, зокрема, доцільно було б запровадити діяльність центрального органу виконавчої влади – Державного агентства з питань запобігання та боротьби з корупцією на базі новостворених антикорупційних інституцій, що надало б можливість створити потужний механізм запобігання та боротьби з корупцією в Україні.

Висновки та пропозиції. Отже, поняття «корупції» в США на законодавчому рівні має широке визначення та охоплює: одержання чи давання хабара чинними або колишніми посадовцями, пропозицію чи обіцянку дати хабара, вимагання хабара, посередництво у даванні чи одержанні хабара, згоду на отримання хабара.

В США існує багато державних органів, на які покладені функції попередження та боротьби з корупцією. Інколи одну справу розслідують декілька державних органів, діяльність яких координується керівним органом. З одного боку, це призводить до розпорошування сил і засобів, а з іншого – перешкоджає процесам монополізації в цій сфері, створюючи конкуренцію між правоохоронними органами.

Список використаної літератури:

1. Андрианов В.Д. Практика и методы борьбы с коррупцией в США. URL: <http://mirznanii.com/a/39590/praktika-i-metody-borby-s-korrupsiey-v-ssha> (дата звернення 07.10.2018 р.)
2. Бочарников И.В. Зарубежный опыт противодействия коррупции. URL: <http://www.crime.vl.ru/index.php?p=3787&more=1&c=1&tb=1&pb=1> (дата звернення 07.10.2018 р.)
3. Бровкин В. Новые инициативы США в отношении борьбы с коррупцией в глобальном контексте. *Відповідальність посадових осіб за корупційну діяльність: матеріали міжнар. наук.-практ. семінару / Національна юридична академія ім. Ярослава Мудрого / В.В. Сташис (відп. ред.)*. Харків, 2003. С. 115–121.
4. Довжанин В.М. Правове регулювання запобігання та протидії корупції за законодавством США. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція»*. 2015. № 13. Том 1. 104 с.
5. Кабашов С.Ю. Урегулирование конфликта интересов и противодействие коррупции на гражданской и муниципальной службе: теория и практика: учеб.пособие. Москва : ИНФРА-М, 2011. 192 с.
6. Кремьянская Е. Организация борьбы с коррупцией в зарубежных странах : опыт США и Великобритании. *Право и управление. XXI век*. № 3 (28)/2013. С. 24–31.
7. Протидія організованої злочинності в країнах ЄС та США. Київ : НТВ «Правник», 2002. 292 с.
8. Про Стратегію сталого розвитку : Указ Президентів від 12 січня 2015 р. № 5. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> (дата звернення 22.08.2018).
9. Харитошкин В.В. Опыт противодействия коррупции в США и Китае. *Вестник ТвГУ. Серия «Право»*. 2015. № 4. С. 66–74.
10. Яцків І.І. Деякі питання застосування міжнародних механізмів протидії корупції в Україні. *Право України*. 2010. № 11. С. 260.
11. Dininio Phyllis, Sahr John Kpundeh, and Robert Leiken. USAID Handbook for Fighting Corruption. Washington, DC : U.S. Agency for International Development, Center for Democracy and Governance. 1998. P. 26.
12. Klitgaard R. Controlling Corruption. University of California press, 1991. P. 99–100.

Пархоменко-Куцевил О. И. Опыт формирования и развития антикоррупционных органов государственной власти в США: возможности для Украины

Статья посвящена опыту формирования антикоррупционных институтов в США. Определены основные антикоррупционные институты, рассмотрены принципы формирования антикоррупционной политики в США. Обосновано, что значительную роль в организации борьбы с организованной преступностью и коррупцией играет Министерство финансов США, в частности такие его структурные подразделения как тайная служба, служба внутренних доходов, Бюро по алкоголю, табаку и огнестрельному оружию. К центральным ведомств США, осуществляющих борьбу с организованной преступностью, также относятся: таможенная служба; почтовая служба; министерство труда США; комиссия по ценным бумагам и биржах; Госдепартамент США, который осуществляет деятельность по выявлению дипломатического и экономического давления на правительство стран-производителей наркотиков; Национальная система перехвата наркотиков на границе. Предложено усовершенствование современных украинских антикоррупционных институтов.

Ключевые слова: коррупция, антикоррупционная политика, органы государственной власти, антикоррупционные институты, конфликт интересов.

Parkhomenko-Kutsevil O. I. Experience of formation and development of anti-corruption bodies of the state authority in the USA: opportunities for Ukraine

The article is devoted to the experience of forming anti-corruption institutions in the USA. The author identified the main anti-corruption institutions, considered the principles of the formation of anticorruption policy in the United States. The article substantiates that the US Department of the Treasury plays a significant role in organizing the fight against organized crime and corruption, in particular its structural divisions, such as secret service, internal revenue service, alcohol, tobacco and firearms bureau. The central United States agencies involved in the fight against organized crime also include: Customs; postal service; US Department of Labor; Securities and Exchange Commission; US Department of State, which is engaged in the detection of diplomatic and economic pressure on the government of drug-producing countries; National system of drug interception at the border. The author proposes the improvement of modern Ukrainian anti-corruption institutions.

Key words: corruption, anticorruption policy, state authorities, anti-corruption institutions, conflict of interests.